ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΚΟΚΚΑΛΙΑΣΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΤΟΥ HENRI BORDEAUX

Περπατοῦσα σούρωντας γιὰ νὰ μὴν πέσω σὲ καμμιὰ χαράδρα.

Ἤμουνα νέος τότε, στὴν ἡλικία ποὺ ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη τῶν περιπετειῶν. Εἶχα ἀποφασίσει ἐκεῖνο τὸ χρόνο νὰ περάσω ὅλο τὸ χειμῶνα στὴν Ἐλβετία, ἀπάνω στὶς Ἄλπεις. Εἶχα βαρεθεῖ τὴ μονότονη ζωὴ τῶν πόλεων, κι' ἐκεῖ ἀπάνω ἤλπιζα πὼς θὰ μοῦ τύχαινε ἐπιτέλους καμμιὰ περιπέτεια...

Ἐγκαταστάθηκα σ' ἕνα χωριὸ ποὺ βρισκότανε στὴν κοιλάδα τῆς Ἰζέρ. Μιὰ μέρα ἀποφάσισα νὰ κάνω μιὰ ἐκδρομὴ μόνος μου. Θέλησα νὰ πάω ἀπ' τὸ χωριὸ ποὺμενα ὡς τὴ μικρὴ πόλι Μπουνεβάλ. Ἡ ἀπόστασις δὲν εἶνε καὶ πολὺ μεγάλη, οὔτε κι' ὁ δρόμος δύσκολος. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὅμως εἶχε ὁμίχλη, κι' αὐτὸ μέκανε νὰ χασομερήσω πολύ. Χασομέρησα τόσο, ποὺ δὲν πρόφτασα νὰ γυρίσω στὸ χωριό μου προτοῦ νυχτώσῃ, κι' ἔχασα τὸ δρόμο... Ἡ ὥρα ἦταν ἀρκετὰ προχωρημένη, κι' ἄρχισε νὰ χιονίζῃ. Τὸ κρύο ὅσο πήγαινε καὶ δυνάμωνε, καὶ τὸ χιόνι σὲ λίγο ἔπεφτε πολὺ πυκνό. Ὁ καιρὸς εἶχε διατηρηθεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα θαυμάσιος, τώρα ὅμως χαλοῦσε. Κατάλαβα πὼς σὲ λίγο θὰ ἐξέσπαζε θύελλα...

Δὲν εἶχα πειὰ καμμιὰ ἐλπίδα νὰ βρῶ τὸ δρόμο μου, κι' ἄρχισα νὰ φοβᾶμαι... Τί θᾶκανα ; Ποῦ θὰ πέρναγα τὴ νύχτα :

Δὲν ἤξερα τί νὰ κάνω, καὶ γύριζα ἐδῶ κι' ἐκεῖ σούρωντας γιὰ νὰ μὴ πέσω σὲ καμμιὰ χαράδρα... Ἄξαφνα, μακρυά, εἶδα ἕνα φῶς κόκκινο νὰ καίῃ... Ὑπέθεσα πὼς θᾶτανε καλύβα, κι' ἔκανα ἀμέσως κατὰ κεῖ. Φαντάζεστ'εὔκολα τὴ χαρά μου,ὅταν εἶδα πὼς δὲν ἦτανε καλύβα, ἀλλὰ σπίτι. Εἶχα σωθεῖ... Θὰ χτυποῦσα, θὰ μ' ἀνοίγανε, κι' ἅμα τοὺς ἔλεγα ποιός ἤμουνα καὶ τί εἶχα πάθει, βέβαια δὲ θὰ μὲ διώχνανε...

Πῆγα λοιπὸν ἀμέσως καὶ χτύπησα τὴν πόρτα. Ἄκουσα τότε ἀπὸ μέσα ἕναν παράξενο θόρυβο, σὰν νὰ τραβοῦσαν ἔπιπλα... Σὲ λίγο ὁ κρότος αὐτὸς ἔπαψε, κι' ἀκουστήκανε βήματα... Ἔπειτα πάψανε κι' αὐτὰ κι' ἔγινε σιωπή...Κανεὶς ὅμως δὲν ἤρθε νὰ μ'ἀνοίξῃ.

Ξαναχτύπησα λοιπὸν τὴν πόρτα, δυνατώτερα αὐτὴ τὴ φορά. Δὲν ἔλαβα ἀπάντησι, ἄκουσα ὅμως νὰ σιγομιλᾶνε μέσα, καὶ σὲ λίγο ἄκουσα πάλι βήματα. Κάποιος ἐρχόταν νὰ μ' ἀνοίξῃ.

Ἡ πόρτα ἄνοιξε, κι' ἕνας μεσόκοπος ἄνθρωπος φάνηκε στὸ κατῶφλι. Κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα φανάρι, κι' εἶχε μιὰ μεγάλη σταχτιὰ γενειάδα.

— Ποιὸς εἶνε ; τί θέλετε, μὲ ρώτησε.

Τοῦ εἶπα τί εἶχα πάθει καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ μὲ φιλοξενήσῃ αὐτὴ τὴ βραδυά. Ἐν τῷ μεταξύ, μιὰ γυναῖκα καὶ δυὸ μικρὰ παιδιὰ ἤρθαν καὶ σταθῆκαν πίσω του.

Μόλις ἄκουσε τὸ πάθημά μου, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ γενειάδα μοῦπε ξερά—ξερά :

— Ἐλᾶτε μέσα.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν γενειάδα μὲ πῆγε σὲ μιὰ μεγάλη κάμαρα, ποὺ καθὼς κατάλαβα ἀμέσως, χρησίμευε καὶ γιὰ τραπεζαρία καὶ γιὰ κουζίνα. Στὴ μέση ἤτανε στρωμένο ἕνα τραπέζι, κι' ἀπάνω ἄχνιζε ἡ σοῦπα...

—Δὲ θὰ κοιμηθῆτε νηστικός, μοῦπε.Θὰ φᾶτε καὶ σεῖς μαζί μας...

Τοὺς εὐχαρίστησα, κάθισα μαζί τους στὸ τραπέζι κι' ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε. Ἤμουν τρομερὰ κουρασμένος. Γι' αὐτὸ μόλις φάγαμε, τοὺς παρεκάλεσα νὰ μοῦ ποῦνε ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ ξαπλωθῶ...

— Θὰ σᾶς δώσουμε δωμάτιο, μοῦπανε.

Τοὺς εὐχαρίστησα πάλι γιὰ τὴν καλωσύνη τους, καὶ τοὺς ἀκολούθησα στὸ διάδρομο. Ἀνεβήκαμε μιὰ σκαλίτσα στενὴ καὶ ἀπότομη,μὲ στενὰ καὶ ψηλὰ σκαλοπάτια, καὶ μπήκαμε σὲ μιὰ κιμαροῦλα κομψή,καθαρὴ καὶ περιποιημένη. Ἤτανε σοφίτα. Τὸ παράθυρο ἔβλεπε πρὸς τὰ κεραμίδια τὰ φορτωμένα χιόνι...

Σὲ μιὰ γωνιά, ἦταν ἕνα καλὸ κρεββάτι. Δίπλα στὸ κρεββάτι εἶδα μιὰ καρέκλα, κι' ἀπέναντι ἕνα μικρὸ τραπέζι.

Στάθηκα σὰν ἀποσβολωμένος μὴ μπορῶντας νὰ κάμω τίποτε...

Μόλις ἔμεινα μόνος μου, ἄρχισα, εὐχαριστημένος γιὰ τὴν τύχη μου, νὰ γδύνωμαι. Σὲ δυὸ λεπτὰ ἤμουν ἕτοιμος νὰ πέσω...

Κατάλαβα ὅμως τότε στὴν κάμαρα αὐτὴ μιὰ μυρωδιά, ποὺ δὲν τὴν εἶχα προσέξει ὅταν μπῆκα στὸ δωμάτιο. Μύριζε μοῦχλα. Μύριζε ὅπως μυρίζουνε συνήθως τὰ δωμάτια ἐκεῖνα ποὺ δὲν κάθεται κανένας μέσα καὶ ποὺ τἀφήνουνε πολὺν καιρὸ κλειστά. Ἡ μυροδιὰ αὐτὴ δὲ μ' ἄρεσε καὶ ἐπειδὴ νόμισα πὼς δὲ θὰ μ' ἄφηνε νὰ κοιμηθῶ, πῆγα ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο γιὰ ν' ἀερισθῇ λιγάκι τὸ δωμάτιο.

Δυσκολεύτηκα πολὺ ὥσπου νὰ τὸ κατορθώσω, διατὶ τὸ χιόνι τὸ στιβαγμένο ἀπέξω δὲν ἄφηνε τὰ παραθυρόφυλλα ν' ἀνοίξουν. Τέλος δὲν εἶχα καλὰ-καλὰ κατορθώσῃ ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο, ὅταν συνέβη κάτι ποὺ μὲ γέμισε φρίκη !

Ἄξαφνα, ἕνα χέρι φάνηκε στὸ παράθυρο. Ἕνα χέρι ἀνθρώπου, μὲ μανίκι ἀπὸ πράσινο βελοῦδο... πέρασε τὸ ἄνοιγμα τοῦ παραθύρου, κρεμάστηκε μέσα καὶ στάθηκε ἔτσι ἀκίνητο...

Εἶχα σταθεῖ σὰν ἀποσβολωμένος, ἀνίκανος γιὰ τὸ κάθε τί. Δὲν ἤξερα ἂν ἔπρεπε νὰ πιστέψω τὰ μάτια μου...

Μόλις πέρασε ἡ πρώτη ἐντύπωσις, ἀποφάσισα νὰ μάθω τί ἦταν αὐτὸ τὸ χέρι... Τὸ κύτταξα προσεκτικά. Ἔμενε ἐντελῶς ἀκίνητο, δὲν ἔκανε τὴν παραμικρότερη κίνηση. Ἀποφάσισα νὰ τὸ πιάσω. Προχώρησα, κι' ἑτόλμησα ν' ἀγγίξω τὸ μυστηριῶδες χέρι... Τὸ παπάτεψα μὲ τὰ δάχτυλά μου, τῶπιασα, τῶσφιξα...

Μιὰ ἀνατριχίλα πέρασε τὸ κορμί μου .. Τὸ χέρι αὐτὸ ἦταν παγωμένο, ξυλιασμένο, κοκκαλιασμένο... Τὸ μανίκι ἦταν ἀπὸ πράσινο βελοῦδο, κι' ἀνῆκε ὅπως κατάλαβα ἀμέσως, σ' ἕν' ἀπ' τὰ χοντρὰ βελούδινα σακκάκια ποὺ φοροῦν οἱ χωρικοὶ τῶν Ἄλπεων. Δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἀμφιβολία... Ἕνα πτῶμα βρισκόταν ἔξω στὴ σκεπή, ἀπάνω στὰ κεραμίδια...

Γιὰ νὰ βεβαιωθῶ ὁριστικά, ἔσκυψα καὶ κύτταξα ἔξω. Ναί, ἔτσι ἦταν. Τὸ σῶμα ἑνὸς ἀνθρώπου ἤτανε ξαπλωμένο φαρδὺ πλατὺ στὰ κεραμίδια...

Σᾶν τὸ εἶδα, ἔννοιωσα ἕνα νέο φόβο, κι' ἕνας σωρὸς σκέψεις περάσανε σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸ μυαλό μου. Ἀσφαλῶς, εἶπα μέσα μου, σ' αὐτὸ τὸ σπίτι εἶνε κακοῦργοι. Βέβαια, γι' αὐτὸ μὲ μπάσαν ἔτσι πρόθυμα μέσα... Ναί, γιὰ νὰ μὲ σκοτώσουν καὶ νὰ μὲ ληστέψουν, ὅπως θὰ σκοτώσανε κι' αὐτὸν τὸν κακομοίρη. Θᾶχε κι' αὐτὸς ζητήσει τὴ φιλοξενία τους, θὰ τὸν εἴχανε κι' αὐτὸν βάλει νὰ κοιμηθῇ σ' αὐτὴν τὴ σοφίτα... Ἔπειτα,ἀργότερα,ἅμα τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, θὰ μπήκανε μέσα, θὰ τὸν σκοτώσανε, θὰ τοῦ πήρανε τὰ πράμματά του,καί... ἐπειδὴ φαίνεται δὲν μπόρεσαν ἀμέσως νὰ τὸν θάψουν, τὸν ἀφίσανε προσωρινῶς στὰ κεραμίδια...

Ἀ μὰ τώρα ποὺ τῶξερα δὲ θὰ καθόμουνα νὰ μοῦ κάνουνε κι' ἐμένα τὰ ἴδια... Κύτταξα τὴν πόρτα μου καὶ εἶδα πὼς δὲν εἶχε σύρτη καὶ δὲν ἔκλεινε ἀπὸ μέσα. Ἄ, μὰ τώρα ἦταν ὁλοφάνερο... Εἶχα πέσει σὲ χέρια κακούργων,.. Ἡ θέση μοῦ ἦταν τρομερή, μὰ ὅτι καὶ νὰ μοῦ συνέβαινε, δὲ θὰ καθόμουνα νὰ μὲ σφάξουνε σὰν τραγί... Ἔπρεπε νὰ φύγω, νὰ φύγω ἀμέσως...

Ντύθηκα βιαστικά, φορτώθηκα πάλι τὸν ταξειδιωτικό μου σάκκο, ἄνοιξα τὴν πόρτα, κι' ἄρχισα νὰ κατεβαίνω τὴ σκάλα. Τὰ χοντροπάπουτσα ποὺ φοροῦσα ἔκαναν νὰ μ' ἀκούσουν ἀπὸ κάτω. Κι' ἔτσι, ὅταν κατέβηκα, ἤρθε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν γενειάδα, μὲ τὴ λάμπα στὸ χέρι, καὶ μὲ ρώτησε :

— Δὲν πέσατε κύριε ; Μήπως θέλετε τίποτα ;

Τὰ χρειάστηκα... Μὲ εἶχε πιάσει... Ἤλπιζα πὼς θὰ τὰ κατάφερνα νὰ φύγω χωρὶς νὰ τὸ καταλάβαινε, μὰ δὲν τὸ κατώρθωσα. Δὲν τἄχασα ὅμως, καὶ προσπάθησα νὰ δικαιολογηθῶ. Εἶπα πὼς εἶχα ξεκουραστεῖ καὶ πὼς νόμιζα πὼς τώρα θὰ μποροῦσα νὰ βρῶ τὸ δρόμο μου. Ἂν μὲν τὸ κατόρθωνα, εἶ α πὼς θὰ γύριζα πίσω...

Ὅταν τἄκουσε ὅμως αὐτό, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ γενειάδα τοῦπε ξερά-ξερά :

— Ὄχι !

Καὶ μοῦκλεισε τὸ δρόμο...

Τὸ αἷμα μου πάγωσε μέσα μου... Ἤμουνα χαμένος... Ἤμουν ἐντελῶς ἄοπλος, καὶ κάθε ἀντίστασις θᾶτανε περιττὴ καὶ ἄσκοπη... Μολαταῦτα, δὲ θέλησα νὰ ὑποχωρήσω ἔτσι εὔκολα καὶ νὰ παρα-

δοθῶ ἀμέσως. Καὶ γι' αὐτὸ τοῦ εἶπα :

— Τὶ θὰ πῇ αὐτό ; 'Αφῆστε με νὰ περάσω...

'Ο ἄνθρωπος ὅμως στάθηκε μπροστά μου, ἀκούμπησε τὴ ράχη του στὴν ἐξώπορτα, ἄνοιξε καὶ τὰ δυό του χέρια, καὶ εἶπε πάλι μὲ ἐπιτακτικὴ φωνή :

— 'Οχι !

Καὶ σὲ λίγο προσέθεσε.

— Δὲν βγαίνουν ἔξω μὲ τέτοιον καιρό !

'Ανοιξε τότε τὴν πόρτα καὶ μοῦπε :

— Δέστε καὶ σεῖς...

Εἶχε δίκιο... Αὐτὴν τὴν ὥρα ἡ θύελλα ἐμαίνετο... Θἄτανε τρέλλα νὰ βγῇ κανεὶς ἔξω μ' αὐτὸν τὸν καιρό...

Τὸ χιόνι ἔπεφτε βαρὺ καὶ πυκνό, τὸ κρύο ἔτσουζε, κι' ὁ ἀέρας φύσαγε.

Αὐτὴ τὴ στιγμή, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ γενειάδα φάνηκε στὴν ἄκρη τοῦ διαδρόμου. Τὴν εἶδα νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸ μέρος ποὺ βρισκόταν ἡ σκάλα καὶ τὴν ἄκουσα ν' ἀνεβαίνῃ βιαστικὰ ἀπάνω. 'Αμέσως σχεδὸν κατέβηκε πάλι κάτω καὶ κάτι πῆγε καὶ ψιθύρισε στ' αὐτὶ τοῦ ἀντρός της.

Αὐτὸς μ' ἐκύτταξε τότε καλὰ-καλά, μ' ἕναν τρόπο παράξενο... 'Εγὼ τὸν ἔβλεπα σὰν σαστισμένος... 'Ετοιμαζόμουν πάλι νὰ τοῦ πῶ πὼς ἤταν ἄπολυτος ἀνάγκη νὰ φύγω, ἀλλὰ προτοῦ μιλήσω, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ γενειάδα χαμογέλασε καὶ μοῦπε :

— Ξέρω τὶ ἔχετε... Εἴδατε τὸ χέρι καὶ φρβηθήκατε... 'Α, μὰ δὲν ἔπρεπε νὰ πειραχτῆτε τόσο... Ξέρετε, εἶν' ὁ πατέρας μου... Δὲν εἴσαστ' ὅμως ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη καὶ δὲν ξέρετε τὶς συνήθειες τοῦ τόπου μας..,

Πρέπει λοιτὸν νὰ μάθετε πὼς ὅταν στὸν τόπο μτς πεθάνῃ κανένας τὸ χειμῶνα δὲν τὸν θάβουμε ἀμέσως γιατὶ δὲν μποροῦμε. Τὸ χιόνι βλέπετε δὲν μᾶς ἀφίνει. Μὲ τὸ χιόνι, εἶν' ἀδύνατο νὰ σκάψῃ κανεὶς γιὰ τάφο. 'Επειτα εἶνε καὶ δύσκολο νὰπάρῃ κανεὶς ἕνα λείψανο καὶ νὰ τὸ πάῃ ἀπ' τὸ σπίτι στὴν ἐκκλησιὰ καὶ στὸ κοιμητήριο, μ' αὐτὸ τὸ χιόνι. Γι' αὐτὸ λοιπὸν συνειθίζουμε ν' ἀφίνουμε τὸ νεκρὸ στὴ σκεπή. Κάνει κρύο πολὺ ἐκεῖ ἀπάνω, καὶ τὸ χιόνι διατηρεῖ τὰ πτώματα. Μόλις λυώσουνε τὰ χιόνια κι' ἔρθῃ ἡ ἄνοιξη, τοὺς πέρνουμε καὶ τοὺς θάβουμε...

'Η κάμαρα ποὺ σᾶς δώσαμε, ἀπάνω στὴν σοφίτα, ἤταν ἡ κάμαρα τοῦ πατέρα μου. Εἶν' ἡ καλύτερή μας κάμαρα.. 'Ο πατέρας πέθανε ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα καὶ τὸν βάλαμε στὴ σκεπή... Σεῖς ἀνοίξατε φαίνεται τὸ παράθυρο, καὶ μ' αὐτὸ πρώξατε τὰ χιόνια ποὔτανε μπροστὰ καὶ κάνατε τὸ λείψανο νὰ γλυστρήσῃ... Κι' ἔτυχε τὸ χέρι του νὰ μπῇ μέσα... Θὰ τρομάξατε πολύ... Μᾶς συγχωρεῖτε, δὲ λέγαμε ποτὲ πὼς θὰ σᾶς τύχαινε τέτοιο πρᾶμμα... Στὰ μέρη μας ὅμως, ὁ κόσμος ἔχει τὴν ἰδέα πὼς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ κοιμηθῇ στὴν κάμαρα ποὺ πέθανε ἕνας ἄνθρωπος, ἄλλος ἄνθρωπος τοῦ σπιτιοῦ, προτοῦ κοιμηθῇ στὴν κάμαρα αὐτὴ ἕνας ξένος.

Γι' αὐτὸ δὲν πήγαινε νὰ κοιμηθῇ κανένας μας στὴν κάμαρα αὐτή, καὶ τήν εἴχαμε, ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε ὁ πατέρας μου, κλεισμένη. Καὶ γι' αὐτὸ βάλαμε σᾶς νὰ κοιμηθῆτε ἐκεῖ... Τώρα ὅμως... θέλετε νὰ σᾶς στρώσουμε νὰ κοιμηθῆτε ἐδῶ ; 'Εγὼ ὅμως, ἥσυχος πειά, δὲν τοὺς ἔβαλα σὲ τέτοιον κόπο... Πῆγα πάλι ἀπάνω καὶ κοιμήθηκα θαυμάσια ὡς τὸ πρωΐ.

Διασκευὴ **Σταθ.**

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΤΟΥ ΣΑΧΟΥ

Θέλετε νὰ μάθετε τοὺς τίτλους τοῦ Σάχου τῆς Περσίας ; 'Ακοῦσθε : «'Υψηλὸς καὶ ἰσχυρός, ἄστρο τὴν κεφαλὴν τοῦ ὁποίου σκεπάζει ὁ 'Ηλιος, ἄστρο ἀνώτερο ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα ἄστρα, ἄστρο ὁλόφωτο, κύριος τῶν ὀρέων—καὶ τῶν ὡραίων,—τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ Ταύρου, τῶν τεσσάρων ποταμῶν Εὐφράτου, Τίγρεως, 'Αράξου καὶ 'Ινδοῦ, οἱ ὁποῖοι πηγάζουν ἀπὸ τὰ δάκρυά του, ἔντιμος ἀπόγονος ἀπ' τὸν πατέρα του καταγόμενος, καθοέφτης ἀρετῆς, θάλασσα ἀγάπης, λίμνη ἀγαθότητος, ρόδον εὐγενείας, μενεξὲς πραότητος καὶ...μοσχοκάρυδο παρηγορίας !!!»

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

Εἶναι πολὺ εὔκολο ἀλήθεια νὰ πείσῃ κανεὶς μιὰ γυναῖκα ὅτι τὴν ἀγαπᾷ, μὰ δὲν εἶναι διόλου εὔκολο νὰ ζῇ κανεὶς σὲ ὅλη τὴ ζωή του μὲ τὴν ἀγάπη της.

***

'Η γυναῖκα πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ἐπλάσθηκε τελευταία ἀπ' τὸ Θεό, γιατὶ ἡ δημιουργία της ἀπαιτοῦσε ἡσυχία καὶ πολὺ σκέψη...

***

'Ο ἔρως εἶνε εὐτυχία, εἶνε ὠμορφιά, καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ διαρκέσῃ.

***

'Η γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾷ ἕναν ἄνδρα, ὅταν περάσουν τὰ χρόνια, δὲν ἀγαπᾷ πιὰ αὐτόν, ἀλλὰ τὸ ἐρωτικό της παρελθόν.

ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΟΝΤΩΝ

Τὶ τραβοῦσαν οἱ Γάλλοι στὸ Μεσαίωνα.— Φόρος ἐπὶ τοῦ πάχους ! —Πῶς κυνηγοῦσε ἕνας φεουδάρχης.—Τὸ «δικαίωμα τῆς καταστροφῆς».—'Η «Πολυθρόνα τοῦ Δαγοβέρτη».—'Ο καυγᾶς γιά... τὰ βώδια ! —'Η βατραχομαχία τῶν Παρισινῶν.— Καὶ ἡ ἀστραπὴ τῆς Γαλλικῆς 'Επαναστάσεως.

'Αν ὑπάρχουν ἀκόμη ἄνθρωποι παραπονούμενοι ὅτι καταπιέζεται ἡ ἀτομικὴ ἐλευθερία, ἂς διαβάσουν παρακάτω τὶ τραβοῦσαν ἄλλοτε οἱ Γάλλοι ἀπὸ τοὺς λεγομένους «χωροδεσπόταις» των, κατὰ τὴν φεουδαρχικὴν ἐποχήν :

Στὰ χρόνια τῆς πρώτης δυναστείας τὸ νὰ εἶνε κανεὶς εὐτραφής ἐθεωρεῖτο λόγος γιὰ ξεχωριστὴ φορολογία — πρὸς ὄφελος τῶν εὐγενῶν, ἐννοεῖται. Κάθε πολίτης ποὺ ὑπερέβαινε τὸ ἀνάλογο πάχος ἐπλήρωνε φόρο, ὁ ὁποῖος ἐμεγάλωνε ἢ ἐμίκραινε ἀναλόγως τῶν διαστάσεων τοῦ φορολογουμένου. Κοιλιὰ καὶ προγοῦλι μόνο στοὺς ἄρχοντες ἐπετρέπετο !...

Τὸ δικαίωμα τοῦ κυνηγιοῦ ἀνῆκε ἀποκλειστικῶς στοὺς φεουδάρχας. 'Αλοίμονο σὲ κεῖνον ποὺ θὰ τὸν ἔπιαναν νὰ κυνηγᾷ. 'Ενας ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τῆ Βανδέας ἐννοοῦσε νὰ γυρίζῃ πάντοτε φορτωμένος κυνήγι. Μιὰ μέρα λοιπὸν ποὺ τὰ πράγματα δὲν τοῦ ἐπῆγαν καλὰ καὶ ἐγύριζε θυμωμένος, εἶδε στὰ κεραμίδια τοῦ παλατιοῦ του ἕναν ἐργάτη ποὺ καταγινόταν σὲ ἐπιδιορθώσεις «'Ας ρίξουμε καὶ τὴ τελευταία τουφεκιά μας !» εἶπε. Καὶ σκοπεύσας, ἔριξε κάτω νεκρὸ τὸ δυστυχισμένο ἐργάτη.

'Εκτὸς τῶν ἀγγαρειῶν, στὶς ὁποῖες ἤταν ὑποχρεωμένοι οἱ χωρικοί, ἐπάθαιναν καὶ τὸ ἑξῆς : 'Οταν ὁ Κύριος δὲν ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του, ἢ κάποτε καὶ χάριν ἁπλῆς διασκεδάσεως, ἄφηνε λυτὰ τ' ἄλογά του καὶ τὰ πολυάριθμα κυνηγετικά του σκυλλιὰ μέσα στὸ καλλιεργημένο χωραφάκι τοῦ φτωχοῦ χωρικοῦ καὶ σὲ λίγη ὥρα τοῦ τὸ κάνανε γῆς Μαδιάμ. Τὰ δικαίωμα τοῦτο ἐκαλεῖτο «ντρουὰ ντὲ ραβάζ» δηλ. τὸ «δικαίωμα τῆς καταστροφῆς !..»

'Απειράριθμοι ἦταν οἱ ἐτήσιοι φόροι. Μερικοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ κωμικοί· π. χ. 'Επὶ Καρόλου τοῦ Φαλακροῦ οἱ ὑποτελεῖς ἦταν ὑποχρεωμένοι σὲ κάθε ἐπίσκεψη εὐγενοῦς νὰ δίνουν μιὰ νταμιζάνα κρασί, ἕνα γουρουνόπουλο, δυὸ κόττες, δέκα αὐγὰ καὶ χορτάρι γιὰ τ' ἄλογά του. Οἱ Βασιλεῖς τῆς πρώτης δυναστείας δεχόντουσαν τὰ δῶρα αὐτὰ — δηλωτικὰ τῆς πίστεως τῶν ὑπηκόων των — ξαπλωμένοι σὲ μιὰ ὁλόχρυση πολυθρόνα, τὴν ὁποίαν καὶ σήμερα μπορεῖ νὰ ἰδῇ κανεὶς στὴ Βασιλικὴ Βιβλιοθήκη τῶν Παρισίων. 'Εχει τὴν ἐπιγραφή : «'Η πολυθρόνα τοῦ Δαγοβέρτη».

Δουλικώτερος ὅμως ἦταν ὁ ἀκόλουθος φόρος. Οἱ χωροδεσπόται τῆς κωμοπόλεως Μανί, κοντὰ στὸ Ποντονάζ, ὑπερέφεραν τὶς γυναῖκες τοῦ διαμερίσματος αὐτοῦ νὰ περιφέρωνται κάθε νύχτα γύρω ἀπὸ τοὺς πύργους τους, ὅσες φορὲς ἐμάθαιναν ὅτι ἡ τάδε πυργοδέσποινα ἦταν σέ... ἐνδιαφέρουσα κατάστασι ! 'Η ὑποχρέωσις αὐτὴ ἦταν καταναγκαστική ὡς τὸ τέλος τοῦ 17ου αἰῶνος.

Στὴν ἴδια ἐπαρχία ἕνας χωροδεσπότης ὑποχρέωνε τοὺς ὑπηκόους του νὰ ἔρχωνται μιὰ φορὰ τὸ χρόνο καὶ νὰ τοῦ παρουσιάζουν τὰ μάγουλά του. Τότε ὁ ἄρχοντας ἔδινε ἕνα χαστοῦκι ἢ μιὰ μυτιὰ ἢ τραβοῦσε τ' αὐτιά τους, ἀναλόγως τοῦ κεφιοῦ ποὺ θὰ εἶχε !

Αἱ ὑποτελεῖς τοῦ χωροδεσπότου τῆς ἐπαρχίας Μποντελοῦ τῆς Βρεττάνης ἦταν ὑποχρεωμένοι τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πεντηκοστῆς νὰ γονατίζουν μπροστὰ στὸν Κύριό τους καὶ νὰ τοῦ κόβουν τὰ νύχια τῶν ποδιῶν του. Μποροῦσαν ὅμως ν' ἀπαλλαγοῦν ἀτὸ τὴν ὑποχρέωσι αὐτὴ ἂν ἐπρόσφεραν δυὸ καλοθρεμμένους γάλους γιὰ τὶς γιορτὲς τῶν Χριστουγέννων ἢ ἕνα καλάθι δροσερὰ σταφύλια καὶ ἕνα χρυσὸ ψαλλίδι τὴν Πεντηκοστή. 'Ολα αὐτὰ ὡς δείγματα σεβασμοῦ !

Κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα ὁ ἄρχοντας τῆς Λαχέκ, στὴν Πικαρδία ὑπεχρέωνε τὶς γυναῖκες τῶν ὑπηκόων του νὰ κρατοῦν τὰ πόδια τῆς γυναῖκας του, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων του. Μποροῦσαν ὅμως ν' ἀποφύγουν τὴν ὑποχρέωσι αὐτή, ἂν οἱ ἄντρες τους ἐδέχοντο νὰ δαρθοῦν ἀπὸ τὶς γυναῖκες τους στὴν αὐλὴ τοῦ Πύργου τῆς Λαχέκ, κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρώτης ὥρας, τὴν ὁποίαν περνοῦσε ὁ πυργοδεσπότης τὴν πρώτη μέρα τῶν γάμων του στὸ δωμάτιό του μὲ τὴν πυργοδέσποινά του !

'Ο μέγας 'Αρχων τοῦ δουκάτου τῆς Ροὰν ἀπαιτοῦσε ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους του μικρὰ πράμματα. Νὰ τοῦ φέρνουν κάθε χρόνο τρία αὐγὰ καὶ τρεῖς πεντάρες. Αὐτὰ ὅμως ἔπρεπε νὰ προσφερθοῦν ἐπάνω σὲ ἅρμα συρόμενον ἀπὸ ἕξη βώδια, τὰ ὁποῖα κρατοῦσε ἐπίσης. 'Ο καυγᾶς λοιτὸν ἦταν γιὰ τά... βώδια !

Στὴ Βρεττάνη, οἱ κατοικοῦντες στὴ λίμνη Γκρανλιὲ καὶ ἐνοικιάζοντες τὸ δικαίωμα τοῦ ψαρεύματος ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ χορεύουν μπροστὰ στὸν 'Αρχοντά τους χορὸ ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ χορευθῇ ἄλλοτε, νὰ τραγουδοῦν στίχους χαμωμένους γιὰ τιμή τὸν σὲ μουσικὴ ποὺ νὰ μὴν τὴν εἶχε ἀκούσει ἄλλοτε ! 'Ο 'Αρχοντας αὐτὸς ἤθελε, βέβαια, νὰ ἐνθαρρύνῃ τὶς ὡραῖες τέχνες !

Αὐτὰ τραβοῦσαν οἱ Γάλλοι. Οἱ ἐξευτελισμοὶ ὅμως αὐτοὶ καὶ τ' ἄλλα βάσανα ἔφεραν τὴ φοβερὴ ἀστραπὴ τῆς 14ης 'Ιουλίου 1789. 'Η Γαλλικὴ 'Επανάστασις, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν καρατόμησι τοῦ Λουδοβίκου 14ου, ἀπήλλαξε τὴ χώρα ἀπὸ ἄρχοντας, εὐγενεῖς καὶ χωροδεσπότες ποὺ ἀτιμάζανε τὸν ἀνθρωπισμό, καὶ ἔχάρισε τὴν ἐλευθερία στοὺς Γάλλους.